

Віктор Литвиненко,

*Старший викладач кафедри
теорії та практики іноземних мов
Уманський державний
педагогічний університет
імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)*

СУЧАСНІ ВИМОГИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Проблему використання сучасних технологій у підготовці майбутніх учителів досліджували В. Г. Бедерханова, І. Л. Бім, З. П. Горбенко, Г. Л. Ільїна, К. С. Лелюшкіна, Л. А. Садвокасова, В. В. Серікова, І. С. Якиманська та інші. Маловивченим питанням залишається впровадження проектної діяльності у загально педагогічну підготовку майбутніх учителів іноземної мови початкової школи. Метою статті є розгляд особливостей підготовки майбутнього вчителя іноземної мови, який викладатиме в початкових класах та пошук ефективних шляхів підвищення його професійного рівня. Відповідно до мети виділимо такі завдання: визначити фактори впливу на якість професійної діяльності майбутнього учителя; здійснити аналіз рівня володіння проектною діяльністю та застосування його вчителями, які викладають англійську мову у початкових класах; знайти шляхи вирішення проблеми підготовки майбутніх учителів до проектної діяльності в початкових класах. Основними напрямками професійного розвитку студента як майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи є розвиток його особистості та розвиток його професійної діяльності. Тобто, при виборі методів та засобів навчання варто враховувати вимоги як до особистості майбутнього учителя, так і до його професійної діяльності. Важливими професійними якостями вчителя англійської мови в початкових класах, на нашу думку, мають бути: спрямованість на педагогічну діяльність саме з молодшими школярами; професійну підготовку, зорієнтовану на викладання іноземної мови

в початковій ланці; вміти викладати навчальний матеріал у простій, доступній для молодших школярів формі; знання вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів; схильність до нових методів навчання. Погодимось з думкою І. Зимньої, що саме вчитель початкового ступеня навчання повинен найвищою мірою характеризуватися специфікою професійно-предметних, особистісних і комунікативних якостей у їхній сукупності порівняно з учителем іншого ступеня навчання. Отже, проаналізувавши систему навчання майбутніх учителів іноземної мови, нами було визначено фактори, які впливають на якість професійної діяльності майбутнього учителя іноземної мови у початкових класах:

1. Відсутність у навчальних планах таких дисциплін як психологія і педагогіка молодшого шкільного віку.
2. Не приділяється увага вивченню методики навчання іноземної мови у початкових класах, що утруднює професійне становлення майбутніх фахівців.

Студенти, які навчаються на факультетах початкового навчання, не приділяють достатньо уваги вивченню мови. Ефективним підходом у такому випадку може стати використання засобів моделювання та проектування у процесі загальнопедагогічної підготовки вчителів іноземної мови з метою формування особистісних рис педагога та його педагогічної культури в роботі з молодшими учнями. Проаналізувавши зміни в освіті, проектна діяльність має велике значення в підготовці майбутніх учителів іноземної мови, оскільки така діяльність спрямована на проведення студентами самостійних досліджень; має практичну цінність; сприяє налагодженню взаємодії між суб'єктами навчання, вирішенню актуальних проблем; розвиває гнучкість з точки зору швидкості його виконання; навчання відбувається відповідно до здібностей студентів. Аналіз педагогічної практики і теоретичних досліджень дозволив нам визначити проектну діяльність як засіб формування педагогічної компетентності, в ході опанування якої відбувається становлення професійно-важливих якостей фахівця, формування його ключових компетенцій.

Анкетування учителів іноземної мови Недригайлівського району по питанню використання сучасних технологій, зокрема проектної діяльності на уроках у початкових класах свідчить про те, що основна частина учителів 75 % – не використовують проектну діяльність на уроках, аргументуючи це тим, що не розуміються на специфіці організації проектної діяльності з молодшими школярами, 45 % опитаних учителів оцінили свій рівень знань про проектну діяльність 3 балами з 5 можливих, але позитивним є той факт, що 90 % опитаних мають бажання впроваджувати проектну діяльність на своїх уроках, але потребують методичної підтримки.

Результати анкетування вчителів по питанню використання сучасних технологій, зокрема проектної діяльності на уроках іноземної мови в початкових класах дали такі результати:

З метою підвищення рівня теоретичних знань учителів школи їм було запропоновано обрати теми практико-орієнтованих семінарів:

- Види проектів, методика їх підготовки в початкових класах;
- Психолого-педагогічні особливості навчання учнів початкових класів;
- Проектна діяльність на уроках іноземної мови в початкових класах, від теорії до практики;
- Особливості впровадження проектної діяльності в навчально-виховний процес.

Думка вчителів щодо впровадження практико-орієнтованих семінарів (показники вибору):

Дослідження показало, що більшу частину вчителів цікавить питання методики підготовки проектів у початкових класах і теоретичне та практичне застосування методу проектів у початкових класах. На останньому місці за показниками є особливості впровадження проектної діяльності в навчально-виховний процес, що вказує на те, що вчителі мають певні уявлення про використання проектної діяльності, але це здебільшого стосується середньої та старшої школи. До способів подолання даної проблеми, на нашу думку, слід

віднести впровадження до методики викладання тем, які цікавлять нинішніх учителів, з метою підготовки майбутнього фахівця до подальшої роботи в навчальному закладі. Ефективними будуть і практичні заняття, на яких студенти матимуть змогу відпрацювати практичні навички використання проектної діяльності, розширене вивчення методики викладання іноземної мови та психолого-педагогічних особливостей дітей молодшого шкільного віку дозволить майбутнім учителям результативно впроваджувати проектну діяльність на своїх уроках, обирати методи та принципи роботи, які сприятимуть підвищенню результатів. Таким чином, професійний розвиток майбутніх учителів іноземної мови, які викладатимуть у початкових класах, зважаючи на вимоги сучасності, потребує формування педагогічної культури в роботі з молодшими школярами та вимагає використання сучасних методів та технологій при підготовці студентів. Використання проектної діяльності в підготовці майбутнього учителя сприятиме розвитку професійноособистісних якостей студентів та адаптації їх до можливих ситуацій у процесі викладання англійської мови. У перспективі за доцільне вважаємо теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити технологію підвищення педагогічної підготовки майбутніх учителів англійської мови шляхом впровадження проектної діяльності та розробити методичні рекомендації з її практичного використання у вищих навчальних закладах.

Список використаних джерел:

1. Бетьом Ф. Проект на уроці іноземної мови // *Ф. Бетьом*. – К. : Основа, 2007. – 45 с.
2. Олійник І. П. Використання методу проектів на уроках англійської мови як один із шляхів формування комунікативної компетентності учня // *І. П. Олійник*. – Котовськ, 2012. – 21 с.